

**SKOLEEKSAMEN I
SOS4010 – KVALITATIV METODE**

10 STUDIEPOENG

**6. OKTOBER 2006
(4 timer)**

Ingen hjelpemidler er tillatt under eksamen.

Sensur på eksamen faller fredag 27. oktober kl. 14.00. Sensuren slås opp på tavlen utenfor Aud. 7, i 1. etasje i Eilert Sundts hus. Sensuren kan også hentes på Studentweb fra ca kl. 14.30 samme dag.

Sensuren regnes som mottatt av studentene når den slås opp, med mindre gyldig fravær kan dokumenteres. Vi minner om at kandidater som ønsker begrunnelse må søke om dette **senest 1 uke** etter sensur har falt. Frist for å klage på karakteren er tre uker etter sensur har falt.

Oppgavesettet består av **5 sider** inkludert denne.

Kandidaten skal levere både originalen og kopien av besvarelsen.

NB! Skriv hardt nok til at kopien blir leselig. Tusj penn kan ikke brukes.

Husk å notere deg kandidatnummeret ditt.

LYKKE TIL!

Du skal besvare enten oppgave A eller oppgave B**ENTEN:
OPPGAVE A**

I den vedlagte teksten fra Foreldreutvalget for Grunnskolen (FUG (kilde: www.fug.no)) finner vi en kort beskrivelse av hva FUG mener med et hjem-skole-samarbeid i grunnskolen, etterfulgt av noen eksempler på hvordan dette samarbeidet kan fungere.

Lag en avgrenset, forskbar og begrunnet problemstilling for en kvalitativ studie med utgangspunkt i to eller flere former for samarbeid mellom hjem og skole. Vurder fordeler og ulemper ved minst to metodiske verktøy for undersøkelsen, og begrunn dette teoretisk og etisk. Angi også hvilke analytiske rammer du mener er best egnet for studien.

Bruk både pensum, undervisning og egne erfaringer fra prosjektarbeidet i besvarelsen.

**ELLER:
OPPGAVE B**

Gjør rede for ulike oppfatninger og idealer i pensumlitteraturen om relasjonen mellom forsker og informant. Bruk begrepsparet nærhet og distanse som utgangspunkt for redegjørelsen.

Drøft hva disse oppfatningene og idealene kan bety når det gjelder å få innpass på et felt, når det gjelder dataenes troverdighet og som grunnlag for å bruke ulike teoretiske analyserammer.

Hva er hjem-skole-samarbeid?

Det er ulike måter å definere "samarbeid" på og samarbeid kan foregå på ulike nivåer:

- En av partene informerer
- Utveksling av informasjon - begge parter gir informasjon til hverandre
- Dialog - kommunikasjon og reelle drøftinger om forhold av betydning
- Medvirkning og medbestemmelse - felles forpliktende beslutninger

Etter FUGs mening er det et godt hjem-skole-samarbeid når foreldrene har reell medvirkning og medbestemmelse, og hjem og skole sammen tar felles forpliktende beslutninger.

Nedenfor finner dere noen eksempler på hva skole og foreldre kan samarbeide om og hvordan samarbeidet kan organiseres.

Samarbeid om skolens innhold

- Prosjekt om foreldre som faglige veiledere i leseopplæringen, et prosjekt som drives i samarbeid mellom Høgskolen i Nesna og Bindal kommune i Nordland. Utgangspunktet er at hjemmet, skolen og biblioteket er likeverdige parter i lese- og skriveutviklingen til barnet.

- Samarbeid om lesing (Heftet: Gi rom for lesing hjemme er sendt til foreldre med barn på 1. og 2. trinn og Fortsatt rom for lesing hjemme er sendt til alle foreldre med barn på 5. trinn, samarbeid mellom Udir og FUG)

- Samarbeid om matteopplæring (Heftet: Foreldre teller! Kan vi hjelpe barna våre med matematikken? Dette heftet inneholder gode råd til foreldre og er sendt til alle med barn i 5. trinn)

- Samarbeid om utarbeiding av skolens virksomhetsplan (Innlandet skolen i Hadsel kommune i Nordland)

- Foreldre aktivt med i skolevurdering, for eksempel gjennom Foreldreundersøkelsen, samarbeid om oppfølging av tiltak (Brannfjell skole i Oslo, Rønningen skole i Asker)

- Foreldreskole – det avholdes fire kurskvelder for foreldre samtidig med at barnet begynner på skolen (Storhamar skole på Hamar)

Samarbeid om utvikling av sosial kompetanse

- Hjem og skole samarbeider om utvikling av sosial kompetanse på for eksempel foreldremøter, i foreldresamtalen/konferansetimen og lignende

- Skole, foreldre og elever samarbeider om skolens ordensreglement: regler for oppførsel, språkbruk, hvilke tiltak som skal brukes mot elever som bryter regler osv. (Innlandet skole i Hadsel kommune i Nordland)

- Familiegrupper der elevene deles i små grupper og er sammen med

hverandre og foreldrene i fritiden. Dette er en modell for trening i samhandling og konfliktløsning og et kollektivt foreldreskap som gir elevene tettere kontakt med flere voksne.

Samarbeid om utjevning av sosiale forskjeller

- FAU ved Bragernes skole i Drammen har tatt initiativ til arbeidet med utjevning av sosiale forskjeller mellom elevene. Målet er å endre holdninger hos elevene og gjøre dem bevisste på at forskjeller ikke er problematiske. Tiltakene er bl.a. et elevprosjekt som går ut på at elevene intervjuer hverandre for å bli kjent og bli trygge på hverandre, gjennom ulike gratis arrangementer for elever og foreldre for å skape nettverk og ved at FAU aktivt bruker skolens hjemmesider for å utveksle informasjon og erfaringer.

Samarbeid mellom hjem og skole mot mobbing

- Ålvundfjord skole i Møre og Romsdal har i samarbeid med foreldrene laget en flott plan mot mobbing med klare oppgaver og ansvar for foreldrene. Foreldrene sitt ansvar er hovedsakelig problemløsning, forebygging og kontinuitet. I tillegg sier planen noe om hvilke konkrete trivselstiltak FAU og skolen skal samarbeide om.

- FAU på Kampen skolen i Stavanger har opprettet en egen hjem-skole-komite for å forebygge mobbing. Komiteen består av representanter fra skoleledelsen, ansatte og foreldre og har som hovedoppgave å arbeide for et godt og trygt skolemiljø.

- FAU ved Engelsvoll skule i Rogaland har startet et "Morgenfugl-prosjekt" der foreldre og besteforeldre blir oppfordret til å melde seg som "Morgenfugl" for å skape en trygg skolevei og bli kjent med barn og unge.

- Mange skoler har laget sine egne Manifester mot mobbing som undertegnes av alle partene i skolen Samarbeid om § 9a i opplæringsloven

- Foreldre og skole har sammen påvist dårlig inneklima ved skolen, noe som har resultert i store ombygginger (Kjelsås skole i Oslo)

Andre samarbeidsområder

- Kontaktlærer og foreldrekontakter lager en årsplan for hjem-skole-samarbeid for gruppen/klassen og samarbeider om opplegg og tema for foreldremøter, sosiale aktiviteter m.m.

- Skole og FAU samarbeider om opplæring av foreldrekontakter og nyvalgte medlemmer til rådsorganene

Eksempel fra Gjesdal kommune i Rogaland:

Et likeverdig samarbeid skaper kvalitet

Alles mening er like viktig og dialog er redskapet. Med disse forutsetningene startet Gjesdal kommune en prosess for kvalitet i skolen som har tatt mye tid, men gitt svært gode resultater.

Foreldre, elever, ansatte, politikere og rådmannen var de likeverdige partene som skulle svare på: Hva fremmer læring i skolene? Målet med prosjektet var at kommunen skulle utmerke seg med god dialog mellom

partene i skolen, gode læringsresultater og bedre økonomi.

I samarbeid med KS startet Gjesdal kommune dialogbasert kvalitetsutvikling i skolen. Tittel på prosjektet var S.O.S. - Sammen om skolen. Kommunen fant raskt ut at for å få kvalitetsutvikling i skolen må skolen åpnes for alle partene som har noe med skolen å gjøre. Dialogen mellom partene måtte baseres på likeverdige stemmer.

Foreldreutvalget for grunnskolen

www.fug.no

Postboks 8119 Dep 0032 Oslo

post@fug.no

Imaker publiseringsløsning - © 1996 - 2006 Imaker as